

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Verdenssundhedsorganisationen WHO afholdt i april 1983 et møde om reproduktionsskader og kemiske stoffer i arbejdsmiljøet. Dette møde resulterede i en rapport, udgivet 1985.

På mødet konstaterede lektor Frank M. Sullivan fra farmakologisk afdeling på Guys Hospital i London, at reproduktionsskader kan skyldes arbejdsmiljøpåvirkninger, som nedsætter kvinders og mænds evne til at få børn, der kan leve og udvikle sig til normale og sunde voksne.

Reproduktionsskader dækker altså en meget videre periode end blot graviditetsforløbet. Vi må medtage kemiske stoffer, som udskilles i modermælken, påvirkninger, der nedsætter børns vækst eller skader deres fysiske eller psykiske udvikling, påvirkninger, der øger risikoen for børnekræft, samt industriforurening af fødevarer og det omgivende miljø.

Med dette beslutningsforslag søges fjernet en lille del af de reproduktionsskader, der kan opstå.

Kan et par ikke få børn, er det forslagsstillernes opfattelse, at både sygdomme og arbejdsmiljøfaktorer bør overvejes som mulige årsager hos såvel kvinden som hos manden.

Specielle bemærkninger

Påvirkninger af kvinden

Det er vanskeligt at måle frugtbarheden hos en kvinde, fordi der er så mange faktorer, der spiller ind. Kvinders hormonsystem styrer menstruationerne, og et velfungerende hormonsystem er desuden nødvendigt for at kunne fremkalde ægløsning og for at kunne fastholde det befrugtede æg i livmoderen i den allertidligste graviditet. Forandringer i menstruationsmønstret kan skyldes en påvirkning af hormonbalancen eller en direkte påvirkning af de indre kønsorganer hos kvinden.

Det har været kendt siden begyndelsen af dette århundrede, at benzen kan forårsage kraftige menstruationsblødninger samt blødninger under graviditet. Der er endvidere fundet øget risiko for menstruationsforstyrrelser hos kvinder beskæftiget med

bly, kviksølv eller udsat for støj og vibrationer. Også på en skotøjsfabrik og på en gummifabrik er der fundet flere kvinder med menstruationsforstyrrelser. De var udsat for benzen, toluen, xylen og forskellige klorholdige opløsningsmidler. Kvinder, der arbejdede med etylenoxid, havde større risiko for betændelsessygdomme i livmoderen, ufrivillige aborter og graviditetsforgiftning.

Hos kvinder udsat for formaldehyd i tekstilindustrien blev der fundet øget risiko for blodmangel under graviditeten, truende abort, lav ilttilførsel til barnet samt lav fødselsvægt.

Kvinder udsat for styren, anilinfarver, chloropren, uorganisk kviksølv (f.eks. tandlægeassistenter), trichloretylen, trialkylfosfater og kvinder beskæftiget med fremstilling af elektriske isoleringsmaterialer (opløsningsmidler, lak og resiner) havde øget risiko for menstruationsforstyrrelser.

I forbindelse med en virksomhedsbrand, hvor de kvindelige ansatte blev udsat for PVC-forbrændingsprodukter, fandt man mange tilfælde med meget kraftige og uregelmæssige menstruationsblødninger i perioden efter branden.

Med dette forslag søges det sikret, at kvinder, der ønsker at blive gravide, kan undgå et farligt arbejdsmiljø, således at de tidlige fosterskader undgås.

Siden 1. januar 1981 har det været muligt at give dagpenge til kvinder, når arbejdet indebærer en risiko for fosterskader (dagpengelovens § 33, stk. 5). Det er dog en forudsætning, at det ikke er muligt at fjerne risikopåvirkningen eller at omplacere kvinden til andet arbejde i virksomheden uden risiko for fosteret. Skønner den praktiserende læge, at der er mistanke om en risiko for fostret på grund af arbejdsmiljøet, meddeles dette socialforvaltningen, og kvinden får udbetalt dagpenge. Den praktiserende læge får tilsendt en attest, hvor der skal gives oplysning om de formodede risikofaktorer og om, hvorvidt lægen har haft kontakt med Bedriftssundhedstjenesten, Arbejdsmedicinsk Klinik eller Arbejdstilsynet. Det kan selvfølgelig være vanskeligt at vurdere, om der er en risiko for fosterskade; men i tvivlstilfælde kan den praktiseren-